og uha, hvor blev der sparet strøm! Men da der så to år efter blev spurgt, hvor meget der egentlig var blevet sparet, var man ikke i stand til at svare på noget som helst. Der kom bare en masse forklaringer om, at der ikke var blevet sat målere op, som kunne registrere det, osv. osv.

Derfor har man fra regeringens og statens side et forklaringsproblem, når man nu med bred pensel pålægger befolkningen, at den bare skal gøre det her, for det er så nemt, og at hvis man ikke har tid, fordi man er nødt til at gå på arbejde i mange timer, kan man jo bare lade denne her kommissær komme ind og pege på de steder, hvor man skal sætte målere op og lægge mere rockwool ind.

Ministeren glemte bare en lille detalje, nemlig at grunden til, at man skal gå på arbejde i så mange timer er, at man skal tjene pengene til den kommissær, der skal komme og kigge efter, om man har lagt rockwool nok på loftet.

Sådan hænger tingene jo sammen. Men svaret har vi ikke fået endnu. Hvornår går man eksempelvis i gang med dét? Man kan jo starte meget beskedent med en rapport om Folketingets egen bygning. Hvornår går man i gang med det energisyn? Det gætter jeg på at ministeren kan beordre igangsat allerede i morgen, hvis viljen er til stede.

Og ministeren svarede heller ikke på, om folkekirkens og kongehusets ejendomme er omfattet af lovgivningen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
8) Første behandling af lovforslag nr. L 239: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. (Adgang til elforsyningsnettet m.v.).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 16/4 96).

Sammen med denne sag foretoges den sidste på dagsordenen opførte sag, nemlig:
9) Første behandling af lovforslag nr. L 236: Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning. (Begrænset adgang til import og eksport af elektricitet).
Af Bent Hindrup Andersen (EL) og Jette Gottlieb (EL).
(Fremsat 12/4 96).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg vil indlede med at komme med mine kommentarer til Enhedslistens forslag. Og som sædvanlig vil jeg komme tilbage til regeringens forslag, efter at ordførerne er kommet med deres bemærkninger.

Jeg har stor forståelse for formålet med Enhedslistens forslag, for de hensyn, som søges tilgodeset, nemlig forsyningssikkerhed og miljøbeskyttelse, er netop, hvad regeringens lovforslag nr. L 239 reelt har taget højde for.

Forslaget fra vores side indebærer en afbalanceret løsning af spørgsmålet om en markedsåbning i elsektoren. Regeringens forslag giver således tilstrækkeligt håndtag til fortsat at sikre forsyningssikkerheden og afsætningen af miljøvenlig el. Og jeg finder, at Enhedslistens forslag ignorerer den udvikling, som er i gang i retning af en markedsåbning både i Norge og i Sverige og i EU-sammenhæng.

Uanset at der endnu ikke er vedtaget noget EF-direktiv om det indre elmarked, kan EU-myndighederne ifølge Traktatens almindelige regler gennemtvinge en markedsåbning. Enhedslistens forslag vil derfor næppe kunne vinde gehør i EU. Det ved jeg godt ikke nødvendigvis er et argument, der bider på forslagsstillerne, men vi andre er jo nødt til at forholde os til de faktiske forhold.

Regeringen er gået meget aktivt og konstruktivt ind i forhandlingerne om EF-direktivet – en linje, der har været bred opbakning til her i

salen – og det er lykkedes os i EU at opnå tilslutning til, at miljøhensynet er et af de offentlige hensyn, som medlemslandene kan pålægge elforsyningen at varetage.

Jeg mener, at vi skal forstå at benytte os af den positive holdning, der er i Kommissionen. Faktisk må man sige, at de hidtidige forhandlingsresultater på det område er et af de flotteste forhandlingsresultater, der er opnået, når det drejer sig om at beskytte danske miljøinteresser i europæisk sammenhæng.

Regeringens forslag til en regulering af mulighederne for netadgang udmønter en række ting, som der er opnået enighed om under forhandlingerne om direktivet, herunder at miljøbeskyttelse er et af de elementer, som fortsat skal sikres.

Ifølge regeringens forslag bliver selve adgangen til markedet af begrænset omfang, nemlig til storforbrugere og elselskaber, der producerer eller leverer over 100 GWh. Forslaget sikrer endvidere, at de offentlige forpligtelser, som elsektoren er pålagt, fortsat bliver sikret.

Ved udarbejdelsen af forslaget har jeg samtidig været meget opmærksom på hensynet til de almindelige forbrugere, og at lovforslaget ikke afskaffer hvile i sig selv-princippet.

Der er endvidere i regeringens forslag skabt sikkerhed for, at forbrugerejet, som karakteriserer den danske elsektor, kan fortsætte.

Regeringens forslag vil, som det fremgår af »Energi 21« og de almindelige bemærkninger til regeringens forslag, blive fulgt op af et udredningsarbejde, som skal vurdere behovet for en samlet el- og varmelovgivning.

Hvis der viser sig at være behov for en ny regulering af de forpligtelser, som påhviler de forskellige dele af elsektoren, vil det blive taget op samtidig med, at de fleste af elselskabernes bevillinger udløber i 1998, og altså komme til behandling senest i samlingen 1997-98.

På den baggrund kan jeg ikke tilslutte mig Enhedslistens lovforslag, selv om vi altså er enige om formålet med forslaget.

Til gengæld kan jeg sige, at det formål, som vi altså er fælles om, nemlig hensynet til miljøet og forsyningssikkerheden, skal vi selvfølgelig varetage så stærkt som muligt i forbindelse med det lovforslag, som regeringen har fremsat, og som jeg håber at Folketingets partier vil tage venligt imod.

Erik Mortensen (S):

Der er selvfølgelig heller ikke for mig nogen tvivl om, at Enhedslisten med sit lovforslag ønsker at tilgodese det gode og aktiv, som vi har haft gennem mange årtier, nemlig en effektiv dansk elforsyning. Men vi bliver også nødt til at forholde os til det lille problem, som vi måske har fået, idet Konkurrencerådet har udtalt, at der skal være mulighed for adgang til elmarkedet.

Og hvis intentionerne er, som det fremgår af de skriftlige bemærkninger til Enhedslistens lovforslag, må man jo konstatere, at enten skal ministeren undlade overhovedet at give nogen adgang, eller også skal vi vælge at se stort på Konkurrencerådets udtalelser eller afgørelser, og ingen af delene er for mig at se særlig realistiske. Så derfor tror jeg, der bliver en alvorlig konfrontation mellem de to forhold.

Ydermere er de hensigter, som Enhedslisten måtte have med forslaget, jo til fulde indbygget i netop det forslag, som regeringen har fremsat, og det tager også konkret udgang i Konkurrencerådets afgørelse, som jo altså giver den traditionelle danske elforsyningsmodel nye perspektiver, og det er som sagt både hensigtsmæssigt og rationelt og samtidig billigt.

Men vi ved jo også godt, at der i EU-sammenhænge er tiltag på vej med henblik på en elliberalisering. Teksten er skrevet.

Direktivet er som bekendt ikke vedtaget endnu, men det er ikke uvæsentligt, at netop det lovforslag, som behandles i dag, og som er fremsat af regeringen, ikke blot rent sprogligt, men også sagligt holder sig inden for de områder, som direktivforslaget allerede opererer med, og det er i hvert fald en rimelig garanti for, at uanset hvordan det endelige direktivforslag bliver udformet, har vi tilrettelagt en national politik på området, som formentlig i hvert fald ligger meget tæt op ad det endelige resultat.

Dansk elproduktion har som sagt været kendetegnet af stabilitet, kvalitet og ikke mindst forsyningssikkerhed, og vi har jo i den allerseneste tid også bygget temmelig mange lovbestemte miljøhensyn ind i elforsyningen.

Det er så alt sammen med til at danne prisen på vores elforsyning og ikke mindst eltransmissionen, som jo er interessant i denne sammenhæng, og derfor er det utrolig vigtigt, at vi i lovgivningen kan fastsætte betingelserne for handel med el og dermed også for import og transmission.

Vi skal også fastholde, at omkostningerne for de offentlige forpligtelser, som vi har lovgivet om, bliver fordelt på alle forbrugere i landet, også dem, der i givet fald måtte ønske ikke at aftage danskproduceret el, men at importere el.

Det betyder så, at importører skal være med til at betale prisen for opretholdelsen af en nødvendig reservekapacitet, og det betyder også, at hvis der i forbindelse med produktion af decentral kraftvarme, altså el via vind og biomasse osv., er merudgifter, er de også en del af udgifterne til den transmission, som eventuelle importører gerne vil have adgang til, og derfor bliver der også en prisfastsættelse af den.

Så det er altså ikke en direkte blankocheck, man udskriver til dem, der melder sig ud af vores nationale produktionsapparat.

Sammenfattende betyder det også, at de eksisterende love plus ny lovgivning i højere grad er med til at danne prisniveauet. Og selv om det er et transmissionsnet, vi taler om, er det for danskerne som helhed, for langt den største del af forbrugerne, i høj grad også et forsyningssikkerhedsspørgsmål, og dermed er der også et produktionsled, der skal tilgodeses. Og med de restriktioner eller miljøtiltag, som vi har lagt ind i vores lovgivning, bliver der altså en prisdannelse, og så er det for mig at se meget vigtigt, at alle forbrugere i landet deltager.

Lovforslaget må som sagt på grund af Konkurrencerådets afgørelse til dels ses med baggrund i de svingende omstændigheder, men da vi altså ved, at EF-direktivet er på vej, er det vigtigt, at vi har udformet lovforslaget sådan, at vi langt hen ad vejen vil være i overensstemmelse med et sådant forslag.

Endelig er det værd at mærke sig, at der i bemærkningerne til lovforslaget står, hvem der vil få adgang til at importere. I dag er udgangspunktet 100 GWh. Og skal der ske reguleringer, står der i bemærkningerne, at vi dér følger udviklingen i EU.

Så med baggrund i de sikkerhedsnormer, som vi nu har indbygget for de danske forbrugere som helhed, kan Socialdemokratiet anbefale lovforslaget.

Peter Hansen-Nord (V):

For første gang ser vi fra regeringens side om ikke andet så et lille bitte skridt i den rigtige retning, idet vi ser et ønske om at implementere en del af elliberaliseringsdirektivet, og vi kan da kun sige, at det er positivt, at regeringen har fanget de signaler og nu er klar over, at en liberalisering af dette område er vejen frem, for det er det, der ikke bare er tanken, men også giver vækstmuligheder for os i EU.

Jeg er dog ikke så naiv, at jeg egentlig tror, at miljø- og energiministeren er særlig begejstret for en liberalisering, men heldigvis har den tidligere lovgivning, bl.a. den danske elforsyningslov, på mange måder været liberal og gennem Dansk Kraftmægling virkelig vist, at der har været muligheder i vores elforsyningslov, hvilket kan fortælle lidt om, hvor fri den tidligere lovgivning var.

Man kan så spørge sig selv, om dette forslag, L 239, så virkelig er udtryk for den elliberalisering, vi taler om, eller det måske mere er en måde at lukke tingene inde på.

Som jeg ser forslaget, finder jeg nemlig – ud over de positive bemærkninger, jeg allerede er kommet med – at det er en meget fodslæbende øvelse, vi nu er i gang med. Det ligner slet ikke den trend, der lå i regeringens ønske om at gå foran med CO_2-afgifter og ligge langt forud for EU. Så vi må sige, at det mere er et tegn på, at kan man bremse det her, så er det meget godt.

Men jeg må trods alt sige, at det gode ved det her forslag er, at vi får taget hul på problematikken omkring det, der på teknikersprog hedder PSO'er, public service obligations. Den diskussion skal vi have fat i, men jeg kan i L 239 ikke se andet, end at der er beskrevet nogle generelle principper, og de fleste af dem kan vi i Venstre som ansvarlige for dansk energipolitik op gennem tiderne være enige i.

Men jeg må sige, at derfra og så til at få et klart overblik over, hvad disse PSO'er kommer til at indeholde, hvilke principper og hvilke kalkulationer der kommer til at ligge bag dem, er der et stor skridt, for det fortæller lovforslaget intet om; men så må udvalgsarbejdet på en eller anden måde forsøge at fortælle os, hvilke kalkulationer og principper der skal lægges til grund.

Og før vi har nogle tal for det, er det svært at sige ret meget mere om det, og det eneste, man kan sige om lovforslaget, er så, at det jo tyder på, at der simpelt hen ikke har været enten tid eller kapacitet eller muligheder for at lave et ordentligt lovforslag, som man kan tage stilling til.

Det er der så ikke noget at gøre ved, og det er nok ikke sidste gang, vi får en ændring af elforsyningsloven i forbindelse med det her spørgsmål. Så det er, som jeg startede med at sige, et ganske lille skridt.

Problemet i dette lovforslag er naturligvis, at hver gang man har problemer med at definere, hvad disse PSO'er skal bestå af, så ender det i nogle bemyndigelser til ministeren, og det må give mange aktører i det utrolig velfungerende danske energisystem kolde fornemmelser langt ned af rygraden med hensyn til, hvad disse bemyndigelser så kan bruges til.

Ligger der måske i disse bemyndigelser noget, der går langt videre, end hvad vi tidligere har diskuteret her fra talerstolen? Det fortæller L 239 intet som helst om. Så det eneste, vi kan sige, er, at når vi en dag når til målsnoren, er det i hvert fald et lovforslag, der giver anledning til, at vi nøje følger, hvad der foregår.

Jeg må sige, at der er elementer i lovforslaget, som vi i Venstre er klart utilfredse med, og hvor vi synes, man ikke går nær langt nok, og det er i nr. 7 om § 9 d, hvor grænsen sættes ved 100 GWh – som for hr. og fru Danmark altså er 100 mio. kWh. Det er minimumsgrænsen for, at et selskab kan komme ud på markedet og agere, og det betyder så, at kun 4-5 danske virksomheder får denne mulighed.

Og dér vil jeg godt sige allerede nu, at Venstre vil foreslå en lavere grænse. Ministeren har også klart gjort opmærksom på, at der er flere af EU's medlemslande, der går ind for langt lavere grænser, og Venstre vil altså foreslå, at grænsen bliver sat ved 50 GWh, således at vi får et større materiale at gøre vores indledende erfaringer på.

Man kan i øvrigt sætte spørgsmålstegn ved, om der i det hele taget behøves en nedre grænse, og det er sagt med meget stor saglighed og alvor, for det er vel egentlig kun i den sidste ende et spørgsmål om, hvordan PSO'erne bliver administreret.

Jeg kan godt se, at det vil give en del administrativt kaos og panik ude i marken, men jeg må dog alligevel opkaste dette spørgsmål: Er der overhovedet brug for nogen nedre grænse? Hvad ville der ske, hvis ikke man havde nogen? Men det spørgsmål kan vi jo også få belyst under udvalgsarbejdet.

Vi finder det også kritisabelt, at man i et lovforslag om liberalisering arbejder med et begreb, der hedder »pr. forbrugssted«, og senere skal vi derfor også have at vide, hvad man forstår ved et forbrugssted, og hvilke afstandsgrænserne der er, for at en virksomhed kan blive betragtet som et forbrugssted. Hvor mange kilometer taler vi om? Er det sådan, at Danisco nu skal nedlægge tre sukkerfabrikker og placere dem ét sted for at komme i betragtning her?

Jeg tror, der meget hurtigt vil ske en kollaps her, som vil gøre, at grænsen må sættes drastisk ned. Det er helt urimeligt, at danske koncerner, som har fordelt arbejdspladserne ud over landet – selv i Nordjylland har man lagt fabrikker – når de skal kigge på deres energimuligheder, nu vil begynde at overveje, om de ikke skal lægge enhederne samlet, således at de kan komme i betragtning inden for de rammer, som ministeren her fastsætter.

Jeg synes, det er et meget uheldigt signal at sende til dansk industri og dansk erhvervsliv i almindelighed, og det vil selvfølgelig også give anledning til stærk kritik.

Jeg må også sige, at miljø- og energiministeren i L 239 derudover foretager den meget gammelkendte øvelse, som går ud på at blande æbler og pærer sammen, og dermed bliver noget af det for mig at se til en usmagelig gang frugtgrød. Man putter for det første nogle nye begreber om beskyttelse af miljøet ind i ændring nr. 9 – hvad de så måtte dække, det står ikke nærmere defineret, og det er jo en bred formulering, der kan bruges til hvad som helst – og så beslutter man også at tage sig en bemyndigelse til, så ministeren kan påbyde et kabel mellem det jysk-fynske område og det sjællandske område. Man er altså lige ved at spørge sig selv, hvorfor man ikke tager hele udviklingsafdelingen af dansk elforsyning ind under sin egen hat. Nogle af de ting, som jeg er noget nervøs for, er som sagt, når man i liberaliseringsforslag begynder at tage andre ting ind, som egentlig er liberaliseringen fuldstændig uvedkommende.

Hvad angår kabler ligger der måske et eller andet ønske om, at Danmark ikke må producere mere el, end vi selv skal forbruge. Jeg er dybt uenig i den indstilling til den danske energisektor. Når vi er dygtige til at lave energi og laver den billigt og miljørigtigt, er det klart en eksportartikel på linje med svinekød og alt muligt andet. Vi har gode muligheder, for vi har en god teknologi, vi har nogle dygtige folk, og derfor kan jeg ikke forstå, at man prøver at afgrænse en dansk elproduktion til at være noget, der har med det danske forbrug at gøre, når vi i øvrigt er så skrappe til at lave det.

Til sidst må jeg sige, at jeg fornemmer, at alle disse beføjelser, ministeren har givet sig selv, de bemyndigelser, ministeren har taget, også har spillet Konkurrencerådet af banen. Det bliver svært at få den gennemsigtighed, der dér kunne være et signal til erhvervslivet.

Jeg forventer selvfølgelig, at det her skal EU-notificeres, det står der også i lovforslaget, og jeg kan så også forstå, at den sidste ændring, vi havde oppe om elforsyning og afregning vedrørende decentral kraftvarme, stadig væk ligger nede i Kommissionen og bliver taget op ved samme lejlighed. Jeg vil gerne se denne EU-notificering helt på plads, og det håber jeg så også vil komme til at ske, før loven kommer til at træde i kraft.

Som sagt er der mange spørgsmål her, og det er ikke for at kritisere ministeren eller embedsmændene, men jeg synes, det er lidt mangelfuldt arbejde, vi her ser. Der mangler altså noget hjemmearbejde, før vi kan komme rigtig videre med liberaliseringen af den danske elforsyning.

Eva Møller (KF):
Det Konservative Folkeparti er generelt ikke tilhænger af monopoler, idet vi finder, at det giver for ringe valgfrihed til forbrugerne, og vi mener også, at det som regel bevirker alt for høje priser. Derfor er vi generelt set tilfredse med, at der nu er et forslag på vej om energiliberalisering fra energiministerens hånd.

Men når denne generelle positive idé er udtrykt, vil jeg også gerne sige, at vi har svært ved at forstå en lang række af detaljerne i lovforslaget. Det kan i hvert fald undre os, at der skal sættes en grænse ind, og jeg vil gerne sige, at jeg har ikke megen forståelse for grænsen på de 100 GWh, for sådan som jeg tolker det, vil det betyde, at en lang række virksomheder, som har et forbrug sådan lige under de 100 GWh, vil sætte forbruget op, så de når det magiske tal 100 GWh, og så vil vi altså derved få et øget forbrug af energi. Vi vil også i visse sammenhænge, nemlig hvis man vælger at importere el, hvad man jo sagtens kan, fra værker, som er væsentlig mindre energiøkonomiske end de danske, kunne risikere at få en forøgelse af CO_2-udslippet, og det plejer bestemt ikke at være noget af det, som ministeren ønsker sig, og derfor er jeg uforstående over for, at man med sin grænse rent faktisk lægger op til et forøget CO_2-udslip. Jeg er også uforstående over for, at det er nødvendigt at kræve, at de 100 GWh skal leveres på det samme forbrugssted. Jeg mener, vi nu her er inde på, at man fra regeringens side ønsker at blande sig i, hvordan dansk erhvervsliv og dansk industri tilrettelægger sin produktion. Det tror jeg ikke på at vi fra politisk hold har særlig meget forstand på, og jeg kan i hvert fald ikke forstå, hvorfor et firma med flere datterselskaber ikke blot, hvis man nu endelig vil have grænsen, samlet kan nå de 100 GWh.

Jeg skal naturligvis for god ordens skyld også gøre opmærksom på, at der også i dette lovforslag er utrolig mange ministerbeføjelser, sådan ca. 23, lidt afhængig af, om man tæller dem stykke for stykke, eller man tæller dem paragraf for paragraf.

Jeg mener også, at der her er en lang række områder, hvor man reelt godt kunne have besluttet sig på forhånd, og hvor vi i hvert fald kunne ønske og ville finde det rigtigst, hvis man på nuværende tidspunkt allerede havde taget stilling til, hvordan de forskellige bestemmelser i praksis skulle udmøntes. Jeg kan f.eks. slet ikke forstå, hvorfor vi nu i dag skal førstebehandle et lovforslag, som skal vedtages i denne samling, hvor man ikke engang har taget stilling til, på hvilket tidspunkt det skal træde i kraft; det er også en ministerbemyndigelse. Man må vel have gjort sig nogle tanker om, at forslaget er nødvendigt pr. en eller anden dato, og så kunne man sætte den ind.

Jeg vil naturligvis som sædvanlig stille en lang række spørgsmål i udvalget om, hvordan ministeren agter at udnytte sine bemyndigelser, og hvem han ønsker at forhandle med osv., inden bemyndigelserne endeligt udformes. Jeg skal specielt gøre opmærksom på, at jeg kan være meget bekymret over de bemyndigelser, som ministeren får i medfør af § 13. En række af disse bemyndigelser kan man jo spekulere på om overhovedet har noget som helst at gøre med elliberalisering, men nu er de altså om end ikke smuglet, for der smugles naturligvis ikke noget ind for øjnene af et årvågent Folketing, men de er i hvert fald kommet med i et lovforslag, hvor de vel ikke umiddelbart har noget at gøre.

Her får ministeren lov til med et rimeligt varsel at pålægge elvirksomhederne at opfylde en lang række krav, og jeg frygter, at disse krav kan blive utrolig detaljerede, hvilket så igen betyder, at statsmagten ikke nøjes med at opstille nogle rammer, men faktisk rent detaljeret går ind i, hvordan elproduktionen skal foregå. Lige så lidt, som jeg tror, vi fra politisk hold er særlig gode til at dirigere med erhvervslivet og industrien, tror jeg, at vi er særlig gode til at bestemme og vedtage, hvordan der skal produceres el her i landet. Det tror jeg faktisk elselskaberne er meget bedre til. Så her synes jeg, vi skulle nøjes med at opstille nogle rammer og ikke gå ned i den detaljering, som jeg frygter at bemyndigelserne kan bruges til.

Jeg skal i øvrigt i den forbindelse sige, at det da også kunne være rart, hvis man havde fået at vide, hvor langt et rimeligt varsel er. Det er jo sådan et herligt elastikudtryk, som ministeren kan bruge fuldstændig efter forgodtbefindende, så også her ligger der altså en bemyndigelse.

I samme paragraf findes der også en – skal vi sige – gentagelse af en bemyndigelse, og jeg ved godt, at den bemyndigelse har ministeren i forvejen, men jeg går ud fra, at når den nu alligevel er kommet med i dette lovforslag, må det vel være, fordi man agter at udnytte den om ikke så lang tid. Jeg ved så igen ikke, hvad ikke så lang tid er, da jeg hverken ved, hvornår loven træder i kraft, eller hvad man forstår ved en rimelig tid.

Der står her, at ministeren kan iværksætte den faste Storebæltsforbindelse på elområdet, og jeg vil gerne sige, at jeg er skeptisk over for en iværksættelse af den faste Storebæltsforbindelse på elområdet. Sådan som jeg har læst rapporter om det, er den faste Storebæltsforbindelse på elområdet på ingen måde rentabel i øjeblikket, og jeg har meget svært ved at se, hvorfor vi skal foretage nogle investeringer, som der ikke er økonomi i, og det har jeg ydermere, fordi elværkerne og elselskaberne gentagne gange over for os har præciseret, at i samme øjeblik, vi fra politisk hold stiller krav om, at denne forbindelse skal etableres, gør man det. Derfor ønsker vi fra konservativ side bestemt ikke forbindelsen etableret, før den er rentabel, men det kan jeg have en formodning om at ministeren ønsker.

Når jeg så har nævnt alle disse kritiske punkter, skal jeg gentage, at vi fra konservativ side som sagt er tilhængere af elliberalisering, og vi er også tilhængere af og har bemærket, at ministeren med lovforslaget sikrer, at også den almindelige forbruger får del i de fordele, der ligger i elliberaliseringen, og det vil vi da gerne sige at vi er meget tilfredse med. Vi har også noteret os, at det i forslaget sikres, at vi fortsat i Danmark kan stille krav om høj forsyningssikkerhed og høj miljøbevidsthed, og at vi kan sikre, at alle danske elforbrugere, uanset hvor de henter deres elektricitet, skal være med til at betale for forsyningssikkerheden og den høje miljøbevidsthed. Også det er vi tilfredse med.

Så der er altså også gode ting i lovforslaget, ligesom vi også har noteret os med tilfredshed, at lovforslaget er søgt – sådan står der – udarbejdet i overensstemmelse med de EF-direktiver, som er drøftet, men endnu ikke færdigbehandlet i EU, og det er vi naturligvis også meget tilfredse med, og vi regner derfor med, at dette at få lovforslaget notificeret vil være en enkel sag; men det er en af de ting, som vi naturligvis også gerne vil vide noget mere om.

Selv om der altså er nogle tidsler eller måske endda mange tidsler i ministerens lovforslag, finder Det Konservative Folkeparti, at selve hovedideen og tanken bag lovforslaget er tilfredsstillende.

Det følger så helt klart af de bemærkninger, jeg her har gjort om ministerens lovforslag om elliberalisering, at Det Konservative Folkeparti ikke kan tilslutte sig Enhedslistens forslag, som modvirker enhver form for elliberalisering og opretholder den øjeblikkelige tilstand med to elleverandører, en øst og en vest for Storebælt. Det finder vi som sagt fra konservativ side er en dårlig idé.

(Kort bemærkning).

Peter Hansen-Nord (V):

Den røde lampe lyste næsten før, så jeg nåede ikke at få kommenteret lovforslag nr. L 236 fra Enhedslisten.

For at sikre mig, at man ikke tager min tavshed om dette forslag til indtægt for, at jeg støtter det, vil jeg skynde mig her at understrege, at det vil Venstre afvise, i og med at hr. Bent Hindrup Andersen her igen slet ikke har forstået, hvad hele elliberaliseringen går ud på. Det er der så ikke noget at gøre ved, men det kommer stille og roligt.

Anni Svanholt (SF):

I SF går vi imod et frit energimarked. Vi ønsker en samfundsmæssig regulering af et så væsentligt område som energiområdet. Et frit marked er efter vores opfattelse helt uforeneligt med den miljø- og energipolitik, vi mener der skal føres i Danmark, og i særdeleshed helt uforeneligt med den CO_2-politik, som vi også skal føre.

Vi mener, at de principper, der er i energipolitikken i dag om bl.a. solidarisk betaling og forsyningssikkerhed, er vigtige og væsentlige principper at fastholde. Der er altså ingen energipolitisk begrundelse for at foretage en elliberalisering.

Hidtil er der indgået meget begrænsede aftaler med gensidig udveksling af el mellem Danmark, Sverige og Norge. Det fungerer jo ganske godt og hensigtsmæssigt, og hvis der så i øvrigt bliver lavet et Storebæltskabel, så vi får forbundet Øst- og Vestdanmark, kan man også dér udveksle el, og det er yderst fornuftigt.

Den fremtidige energiforsyning skal efter vores opfattelse basere sig på decentral energiforsyning, hvor kraftvarme og vedvarende energi udnyttes optimalt, så der vil være et faldende behov for fjerntransport af el, hvorfor vi ikke umiddelbart ser nogen grund til, at vi overhovedet skal tænke i elliberaliseringsbaner.

Men når det er sagt, ved vi jo også, at vi befinder os i en ganske særlig situation i Danmark, for baggrunden for lovforslaget er, at elmarkederne i Norden i stigende grad åbnes for øget konkurrence, og i EU drøfter man for tiden Kommissionens direktivforslag til en gennemførelse af det indre elmarked, som man jo har forhandlet om igennem længere tid.

Det kan være usikkert, hvornår der opnås en tilslutning til vedtagelse af fælles EU-regler på området, og der skal være forhandlinger igen her i maj, men det er nok sandsynligt, at det vil komme på et tidspunkt.

Den anden situation er jo, at Konkurrencerådet her for nylig har slået fast, at det danske elmarked i princippet skal åbnes for konkurrence. Det er den verserende konkrete sag, som i øjeblikket er anket af Elkraft, som vi får en afgørelse på. Hvis den afgørelse, der er truffet af Konkurrencerådet, bliver stadfæstet, vil vi jo have et frit marked, og det er den situation, vi står i her. På denne baggrund mener vi i SF, at Danmark skal vedtage sin egen lovgivning om elforsyning med en meget begrænset åbning af elmarkedet.

Danmark skal sætte dagsordenen for forhandlingerne i EU. Vi skal altså lægge linjen ved at lave vores lovgivning nu.

Vi går derfor positivt ind i behandlingen af lovforslaget, men, for der er et men, vi har en række forudsætninger, der skal være opfyldt: Vi skal sikre styring af dansk energipolitik, herunder CO_2-målene. Det handler bl.a. om, hvordan CO_2-regnskaberne herefter vil blive. For nylig har der været stor diskussion om, hvordan tallene og statistikken laves, og vi mener, at det er farlig politik at begynde at jonglere med tallene på den måde. Vi kan se, der kan være en risiko i denne elliberalisering med hensyn til at have sikkerhed for, at det er troværdige CO_2-regnskaber, når der er handel med el over grænserne.

Vi skal sikre pligt til at aftage miljøvenlig el, og det betyder selvfølgelig vedvarende energi, fornybar energi, decentral kraftvarme osv., og forbrugerejet og hvile i sig selv-princippet er meget vigtige for os. Vi mener heller ikke, at almindelige forbrugere skal betale en merpris, fordi der er nogle, der køber på det fri marked, og så skal vi for enhver pris undgå aktieselskaber. Der må ikke i kraft af denne lovgivning være smuthuller af nogen art, så der kan laves aktieselskaber, og vi går ind for en stærkt begrænset liberalisering, altså en stærkt begrænset åbning af markedet.

Så skal vi i øvrigt kunne godkendes i EU, hvilket der på forhånd er nogle bemærkninger om, men det skal også kunne holde, når og hvis der bliver vedtaget et direktiv, som vil gå videre, så vi ikke med dette lovforslag kommer ud på en glidebane, hvor vi faktisk ryger ud i en total liberalisering. Den afgift, der skal pålignes dem, der køber på markedet, skal naturligvis afspejle de reelle udgifter, der er forbundet med den offentlige forpligtelse og hvad dertil hører, og så er det også vigtigt for os, at det lokale distributionsnet, som jo er vigtigt specielt for den decentrale energi, sikres og udbygges.

Der er altså en række forudsætninger. Vi mener også, der i lovforslaget er en række problemstillinger, som det er svært at nå at komme helt ind på i dag, men der er usikkerhed. Jeg vil give udtryk for, at spørgsmålet er, om distributionsselskaberne skal med i det omfang. Det afhænger efter vores opfattelse i høj grad af, hvad det betyder for det samlede marked, når vi får fundet ud af, om det så faktisk er det meste af elmarkedet, der vil være åbnet.

Vi vil også gerne se nærmere på transmissionsledningerne. Vi ønsker jo ikke, at vi med denne ordning skal se nye store højspændingsledninger i landskabet, og hvordan kommer det til at hænge sammen med de bestemmelser, der fremgår af loven? Vi vil også se nærmere på de bemyndigelser, der er foreslået i lovforslaget.

Hvis jeg sådan skal summere op, vil vi gå positivt ind i arbejdet i udvalget, men den endelige stilling til lovforslaget vil helt afhænge af, hvordan udvalgsarbejdet og forhandlingerne falder ud.

Så skal jeg sige noget om Enhedslistens forslag: Baggrunden for Enhedslistens lovforslag er jo et ønske om, at der ikke skal ske nogen elliberalisering. Det er vi også optaget af, men vi synes, at Enhedslisten ser bort fra den situation, Danmark står i med de ændringer, der er sket i omverdenen. Vi tror altså mere på, at vi kan sikre dansk miljø- og energipolitik ved aktivt at gå ind og få fastlagt bestemmelserne i en lovgivning nu, før der er andre, der bestemmer for Danmark.

Dermed har jeg så sagt, at vi afviser lovforslaget fra Enhedslisten, som det her foreligger.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

De mange ord fra SF's ordfører, fru Anni Svanholt, om, at det var vigtigt, at man stadig væk lever op til den CO_2-målsætning, som f.eks. SF også har, og argumenterne om, at det er vigtigt, at strømforbruget er miljørigtigt, får mig til at spørge: Er det ikke netop kendetegnende for den strøm, man importerer fra og kan købe i Sverige og Norge, at den både på CO_2-området og miljøpolitisk generelt er langt bedre end den strøm, vi fremstiller her i Danmark, og er konklusionen så ikke, at det gælder om, at flest muligt køber mest mulig strøm i både Sverige og Norge?

For Norges vedkommende er det primært hydrokraften. Det har nogle naturmæssige problemer, som man i Norge har forstået at håndtere, men vender vi os til Sverige, er der jo tale om ligefrem økologisk strøm, når den f.eks. bliver fremstillet på Barsebäck.

Så der er udelukkende gode argumenter for at tillade mest mulig import af strøm fra lande som Norge og Sverige. Hvis det var sådan, at der var en forventning om, at folk ville begynde at importere strøm fra f.eks. Polen, hvor den bliver fremstillet på brunkulskraftværker eller sådan noget, kunne jeg forstå bekymringen, men lige præcis miljøargumenterne presser på for at få mest mulig strøm hentet ind fra de lande, hvor strømmen bliver fremstillet uden CO_2-bidrag og på en miljømæssigt langt mere forsvarlig måde, end vi gør i Danmark.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Til hr. Kim Behnke: Danmark aftager i dag energi fra vandkraft fra Norge og Sverige, og det kan man udmærket fastholde. Der er indgået gensidige aftaler om udveksling af el, så det er en mulighed, men vi behøver overhovedet ikke at have elliberalisering af den grund.

Jeg vidste selvfølgelig godt, at hr. Kim Behnke er så begejstret for atomkraft, at det skulle fremføres i denne forbindelse. Hr. Kim Behnke benytter jo nærmest enhver lejlighed til at fortælle, hvor godt det er med atomkraft, og vi kan godt tage den debat, men det handler jo om, at man fuldstændig ser bort fra de affaldsproblemer, der er forbundet med den produktion. Vi ønsker naturligvis, at vi skal afvikle atomkraften, og vi går ind for at animere Sverige til at nedlægge Barsebäck.

Hr. Kim Behnke er måske også bekendt med, at de af Folketingets partier, der sidder i Miljø- og Planlægningsudvalget, ville tage til Stockholm og dér gøre deres indflydelse gældende ved at lægge tingene frem og stærkt anbefale den svenske regering at starte med at nedlægge Barsebäck. Vi behøver ikke at få strøm fra Barsebäck, vi kan jo aftage strøm fra den norske vandkraft, og i øvrigt skal vi selv producere. Vi har i dag en stor produktion af el, men skal i øvrigt fremme produktionen af el fra vindkraft, som går strålende, hvad angår havmøller, og det skal vi satse yderligere på.

Elsebeth Gerner Nielsen (RV):

Danmarks energipolitik har på mange måder været enestående. Takket være en massiv indsats for vedvarende energi og energibesparelser, samproduktion af el og varme, har vi i dag en elforsyning, som både er miljøvenlig og billig.

Nu nærmer vi os sandsynligvis en liberalisering af elmarkedet, og derfor er det naturligt, at vi dels arbejder for at implementere de danske miljømål i EU-lovgivningen, dels sørger for at værne om vores egne fornuftige miljø- og energimålsætninger. Derfor skal den grønne el selvfølgelig have en fortrinsstilling også på det liberaliserede marked, og det er det, det her lovforslag sikrer.

Samtidig skal det heller ikke være gratis for udefrakommende at bruge det danske net. Der er store udgifter forbundet med drift af nettet og med at opretholde forsyningssikkerheden, herunder lagerkapaciteten, og der er også udgifter forbundet med de udviklings- og forskningsaktiviteter, som elselskaberne har påtaget sig. Derfor er det rimeligt at opkræve en transmissionsafgift for de selskaber, som ønsker adgang til det danske net.

Jeg vil godt understrege, at hvile i sig selv-princippet ikke opgives med det her lovforslag. Jeg vil da også godt sige, at Det Radikale Venstre er interesseret i en diskussion af hvile i sig selv-princippet i forbindelse med, at vi skal tage stilling til den fremtidige elforsyning og strukturen i elforsyningen. Jeg siger med vilje, at vi er åbne for en diskussion, men indtil videre er der ikke noget, der tyder på, at det vil være klogt at opgive hvile i sig selv-princippet, idet det jo har betydet, at vi i Danmark har en af de mest effektive elproduktioner overhovedet.

Hvad angår Storebæltsforbindelsen, synes jeg, det er afgørende, at der er nogle objektive vurderinger af nytten af en Storebæltsforbindelse. For nylig var Elsam ude og sige, at de havde store problemer med eloverløb i det jyske område, og samtidig er der planer om at bygge et Avedøre 2 på Sjælland. Som almindelig interesseret i energistrukturen her i landet er det jo oplagt at overveje, om man så netop ikke skal have et Storebæltskabel, så vi kan transmittere el fra det jyske område, hvor de altså har for meget, over til Sjælland, hvor man i hvert fald efter årtusindskiftet kommer til at mangle el.

På den baggrund kan Det Radikale Venstre tilslutte sig lovforslaget.

Kim Behnke (FP):

Det kan være, at ministeren skal sætte sig ned, inden jeg afslører, at jeg vil starte med noget positivt og rose ministeren.

Det første og det vigtigste er, at jeg gerne vil rose regeringen for, at den nu har stoppet sin strudsepolitik, at den i stedet for konstant, hver gang der blev snakket elliberalisering, at stikke hovedet i busken – det er nok bare sådan et overgangsfænomen, og når nu engang folk bliver klogere, går det nok over af sig selv – nu med lovforslaget går aktivt ind og forsøger at sætte en dagsorden også i Danmark for, hvordan vi skal indrette os på det marked, der så markant har ændret sig i de senere år.

Der er nok ingen tvivl om, at man i Energiministeriet og blandt mange danske politikere igennem de senere år primært har kigget mod Syd. Man har med støtte også fra Fremskridtspartiet aktivt prøvet at påvirke de elliberaliseringsinitiativer og hele den diskussion, der har været i EU, og det er fint. Den store interesse for, hvad der skete på EU-området, gjorde så, at der måske bag ryggen på os skete nogle ganske interessante og markante ting i de nordiske lande, i første omgang i Norge og senere i Sverige og Finland.

Vi har i øjeblikket en lovgivning i Norge, som betyder, at en tilfældig borger et tilfældigt sted i Oslo har lov til at købe strøm et tilfældigt sted i det norske land. Man har dereguleret, og man har fået indrettet samfundet sådan, at forbrugeren har den store frihedsgrad. Indtil videre har konsekvensen været, at de norske borgere ikke alene har følt en række frihedsgrader, men de har altså også kunnet se, at udviklingen af kraftproducerende enheder er kommet til nu at følge et naturligt leje, frem for at det er politikere og andre, der har skullet profilere sig på at klippe lyserøde snore over ved indvielse af kraftstationer.

Særlig i et land som Norge, der jo har haft tradition for stærke lokale politiske og regionalpolitiske interesser, var der oftere argumenter for, at deres fylke, deres område, havde et særligt behov for at have sin egen kraftforsyning. Det har tit betydet, at man har installeret alt for store kraftenheder og har haft en overskudsproduktion. Nu, hvor man har fået en elbørs – strømmen omsættes frit til en daglig pris – afpasser markedet sig, så udbud og efterspørgsel pænt følges ad.

Det har så givet rystelser langt ind i dansk energipolitik, for der var et enkelt dansk firma, der tilbød at formidle strøm fra udlandet til Danmark, og så kan det nok være, at man fik travlt med at opgive strudsepolitikken og gå i gang med aktivt at følge det op. Det er som sagt dér, regeringen skal have den første ros.

Så vil jeg også godt rose regeringen for en ting mere. Det drejer sig om, hvem der skal have lov til at købe denne strøm i udlandet. Hvad angår grænsen på de 100 GWh, har regeringen tilkendegivet, at dér vil den følge EU, og det er såmænd nok fornuftigt. Vi kan så håbe på, at man i EU-kredsen finder en grænse, der er lidt lavere, sådan at der er flere, der kan få lov til at komme med. Ikke så meget for at få flere enkeltstående danske virksomheder med, for os at se – og det er dér, rosen kommer – er det spørgsmålet om, at man nu også lader distributionsselskaber gå ind. Det er et argument, jeg selv har fremført fra talerstolen et par gange og i andre anledninger sagt: Det er vigtigt, at jeg som forbruger kan henvende mig til mit distributionsselskab og så forvente af det, at det går ud og køber strømmen, hvor den er billigst mulig. Så lige præcis at man har taget det element med, vil jeg gerne kvittere for.

Så kan jeg ikke lade være med at interessere mig lidt for, hvordan Elsam og Elkraft har reageret på det her, og dér synes jeg faktisk, de har trampet lidt rundt i porcelænsbutikken, for vi er jo alle enige om, at Elsam og Elkraft gennem årene har gjort det ganske godt. Danske borgere og danske virksomheder har haft en meget høj forsyningsgrad. Kvaliteten af strømmen i Danmark er høj. Man behøver ikke gå længere end til Tyskland og områder nede i Ruhrdistriktet, hvor strømmen ikke er af særlig høj kvalitet.

Men Elsam og Elkraft har gjort det ganske godt, og derfor kan jeg ikke forstå, at Elsam og Elkraft frygter konkurrencen. De burde i stedet med den ballast i pengesækken, at borgerne er tilfredse med den kvalitet og den vare, de får, gå ud og sige: Jamen vi er klar til at matche, hvad der end måtte blive tilbudt til eksport til Danmark.

Det, det gælder om, er jo i virkeligheden ikke så meget, at vi får 50 importaftaler. Det, det gælder om, er, at det danske elmarked finder et niveau, som er internationalt konkurrencedygtigt, og det vil efter vores mening ske i det øjeblik, bare en enkelt eller to kontrakter måtte blive tegnet. Så vil Elkraft og Elsam se sig nødsaget til at finde et tilsvarende niveau, hvorefter interessen for at gå udenlands ikke længere er så stor. For det, at man tegner en masse kontrakter, er jo ikke i sig selv interessant. Det, der er interessant, er, at de danske borgere kan være sikre på at få en miljøvenlig og billig strøm.

Lige præcis miljøvenlig er vigtigt i den her forbindelse. Vi ønsker ikke at medvirke til, at folk bare uhindret kan hente strøm fra f.eks., som jeg nævnte det tidligere i en kort bemærkning, Polen, hvor brunkulsværker kunne sælge billig strøm til Danmark. Jeg mener, det er miljømæssigt uforsvarligt at lave den slags aftaler.

Det er også uforsvarligt, hvis man bare kobler det danske samfund på norske eller svenske energiforsyninger og så glemmer, at vi her i Danmark har en pligt til selv at have et miljøforsvarligt forsyningssystem, som hele tiden skal være stand-by.

Noget af det, jeg mener der er grund til at diskutere, er, om de enkeltvirksomheder eller distributionsselskaber, der går ud og eksperimenterer med at tegne kontrakter, bare til enhver tid kan vende frit tilbage og forvente, at det lokale elnet er stand-by og kan forsyne dem med timers varsel. Der må være en konsekvens af, at man træffer den beslutning, og det element vil vi godt diskutere nærmere.

Så er der spørgsmålet om prisen på at transmittere strømmen, og den skal være fair. Det skal selvfølgelig koste noget at sende strømmen igennem de kabler og de transformerstationer osv., der af danske elforbrugere er blevet investeret i igennem årene. Og der skal selvfølgelig også være et vist bidrag til at dække de forskellige forpligtelser ind, som vi har lagt på elforsyningen i Danmark.

Men så heller ikke længere. Det må ikke være sådan, at prisen bliver brugt som en teknisk handelshindring. Vi kender jo alle sammen det, at danske virksomheder gang på gang løber panden mod en mur, når de f.eks. forsøger at eksportere varer til et land som Frankrig, og hvor franske myndigheder under dække af, at der er en masse særlige franske regler, som skal overholdes, pålægger de danske virksomheder en masse unødvendige kontrolprocedurer og omstændelige regler.

Vi skal sørge for, at den pris, der bliver meldt ud, har et lødigt leje, således at prisen, hvis der er nogen, der anlægger sag ved EF-Domstolen, fordi prisen i sig selv udgør en teknisk handelshindring, kan modstå en sådan domstolsafgørelse.

Derfor synes vi, at et af de elementer, som vi i udvalget skal se overordentlig nøje på, er, hvordan den pris bliver til. Og dér er det ikke helt tilfredsstillende nok for os, at man bare siger: Ja ja, men der er et Elprisudvalg, og det skal de nok holde øje med. Det må være sådan, at vi fra Folketingets side går ind og tilkendegiver, hvad vi vil acceptere at man fylder på af mere eller mindre lødige undskyldninger.

Så er der den nok så omtalte § 13, og vi bryder os bestemt heller ikke om disse meget brede bemyndigelsesformuleringer.

Jeg er også nødt til at give en kommentar til det tredje punkt, nemlig transmissionsanlægget mellem Fyn og Sjælland. Altså hvis der er et behov for at sende strøm fra Jylland til Sjælland eller omvendt, så er ledningerne jo trukket. Man kan bare sende den via Sverige. Man behøver ikke at have en selvstændig ledningsforbindelse lige præcis over Storebælt. Der er trukket forbindelser, og med den internationalisering af elmarkedet, der finder sted i disse år, vil det være helt naturligt at lade strømmen gå via Sverige, hvis man har brug for at sende strømmen på de få tidspunkter, hvor der eventuelt er den overløbsstrøm, som også SF's ordfører var inde på.

Jeg vil også gerne med hensyn til det niende punkt, § 3, stk. 3, om transmissionen mellem Fyn og Sjælland med det samme sige, så der ikke skal være nogen misforståelser, at det altså ikke er en anlægslov, vi har her; jeg forventer, at ministeren kommer tilbage til Folketinget den dag, der bliver realiteter bag, så vi får en egentlig anlægslov vedrørende selve kabelforbindelsen.

Til sidst skal jeg sige, at i og med at vi er tilhængere af denne liberalisering, kan vi på grundlag af argumenter med modsat fortegn ikke tilslutte os Enhedslistens forslag.

Bent Hindrup Andersen (EL):
Jeg vil i dette indlæg forholde mig til regeringens forslag, da jeg som ordfører for det andet forslag kommer tilbage og samler op på de kommentarer til Enhedslistens forslag, der er kommet undervejs.

Den umiddelbare baggrund for regeringens forslag er, at den eksisterende ellov ikke præciserer, hvem der har lov til at importere strøm til Danmark. En virksomhed har nu fået Konkurrencerådet til at sige, at der er fri konkurrence, når der ikke står det modsatte i lovgivningen. Regeringen kunne så have valgt at præcisere i lovgivningen, hvem der har ret til at importere strøm til Danmark, men med henvisning til, at EU ønsker strøm gjort til en handelsvare, har regeringen i stedet valgt at foregribe et kommende EU-direktiv om fri handel med strøm.

Forslaget handler således reelt om at indføre et EU-direktiv, som endnu ikke eksisterer, og endnu ved ingen, hvordan det kommer til at se ud. Der er noget molboagtigt ved en sådan strategi. Jeg kommer til at tænke på historien om molbobonden, som ikke vil træde kornet ned, da han vil jage storken ud af marken. I stedet får han seks andre bønder til at bære sig derind.

Nu har jeg jo ellers rimelig respekt for vor miljø- og energiminister, men her har han altså indtaget molbobondens plads, og i sin bestræbelse på at forhindre ét onde vil han indføre noget andet, som er mange gange værre.

Jeg skal understrege, at der ud fra den EU-logik, der præger regeringen, sikkert er tale om et ganske godt forsøg på at afværge de værste følger af en total liberalisering. Derfor har jeg også lidt ondt af de embedsmænd, som her og fremover bliver sat i den rolle at skulle udvikle, hvad jeg vil kalde danske udgaver af kommende EU-implementeringer.

Det er unægtelig en noget spøjs udgave af dansk EU-miljøpolitik, at nu skal indsatsen bestå i at lave spiselige varianter af kommende EU-direktiver.

I den konkrete sag her er der ifølge mine oplysninger tale om, at EU-Kommissionen, disse højere magter nede sydpå, på et tidspunkt under de mangeårige drøftelser om det indre energimarked har ytret sig positivt med hensyn til en variant, der ligner det foreliggende koncept. Derfor forventer regeringen, at EU-Kommissionen ikke kan gå imod det.

Jeg kan se for mig, hvorledes vi senere, når EU-direktivet måske engang kommer, skal igennem en kamp for at forsvare den danske lovgivning, og hvor hovedparten af den danske presse vil udlægge det som en eventuel EU-accept af, at Danmark i en række år kan beholde den her foreslåede model, som en stor sejr for Danmark.

Der er således tale om en introduktion af en ny dansk EU-politik: Foregribe kommende dårlige direktiver og så forsvare en dansk variant. Det er ikke lige sådan, denne og tidligere regeringer har markedsført f.eks. vor miljøpolitik i EU på.

Hvis vi så ser på det konkrete indhold, åbner der sig et utal af mulige konsekvenser af loven. I lovbemærkningerne er anført en lang række gode og ædle formål, som dette forslag vil sikre. Det handler om forbrugereje og en miljørigtig udvikling af energisektoren. Men hvorledes bliver det i praksis? Hvilke negative scenarier kan der følge af loven? Det får vi ikke noget svar på, og jeg vil da gerne prøve at kigge lidt i krystalkuglen.

Jeg tager her udgangspunkt i forslagets opgørelse over, at mere end ni tiendedele af det danske elforbrug kan underlægges fri liberalisering.

Punkt 1. Vedvarende energi er i forslaget reduceret til noget, der pålægges forsyningsselskaberne. Og det ligger i ånden i hele forslaget, at det absolut ikke er noget positivt set i konkurrencemæssig sammenhæng.

Punkt 2. Kapacitetsudbygning. Det fremgår af lovforslaget, at de danske forsyningsselskaber til enhver tid skal kunne forsyne alle danske brugere, uanset hvor meget de vælger at importere fra udlandet. Samtidig vil de danske forsyningsselskaber selvfølgelig ud og sælge billig kulkraftstrøm i EU. Det er ikke bare en vision hos dem, det er de i fuld gang med at ruste sig til. Jeg henviser her til KONTEK-forbindelsen.

Kombinationen heraf må nødvendigvis øge behovet for mere kapacitet, også selv om der slet ikke er brug for det. Og vi kan lige erindre om, at både De Konservative og Venstre synes, at det er en idé og en god ting at opbygge en kapacitet, fordi hr. Peter Hansen-Nord jo sammenligner el med grise, som der skal sælges og produceres så mange af som muligt.

Helt aktuelt har man i Norge planer om at bygge to store naturgasværker med det ene formål at eksportere strøm til EU, så i Europaperspektiv kan vi se frem til enorme milliardinvesteringer, som ikke har andet formål end at prøve at udkonkurrere hinanden inden for Europa, og som under alle omstændigheder skubber investeringer i vedvarende energi helt i bund.

Punkt 3. Dårligere kraftvarmeudnyttelse. Når en del af strømforbruget fremover bliver importeret, vil den hårfine balance i det nuværende danske system mellem strøm og kraftvarme blive forskubbet og medføre en dårligere udnyttelse af den kombinerede elvarmeproduktion. Resultatet bliver dårligere udnyttelse af den anvendte energikilde og dermed øget forurening.

Punkt 4. Øget strømforbrug kan blive et mål. Mange enkeltvirksomheder og en del mindre distributionsselskaber vil ligge lige under grænsen for fri markedsadgang. Ifølge forslaget er et forbrug på 100 GWh grænsen. En del af disse vil sikkert anse det for fordelagtigt at øge strømforbruget, så de kommer på den rigtige side at stregen.

Punkt 5. Import af atomkraftstrøm og anden forurenende strøm. Med forslaget følger også et brud på hidtidig dansk atomkraftpolitik. Godt nok har vi gennem udveksling med Sverige reelt importeret atomkraftstrøm, selv om de involverede altid har prøvet at forklare det som vandkraft. Men med forslaget her følger en helt generel accept af, at storforbrugere må importere strøm direkte fra f.eks. franske atomkraftværker.

Men også andre energiselskaber, herunder selskaber med anlæg, som i Danmark aldrig ville blive tilladt, vil kunne gå ind og underbyde på strømprisen. Og med den moral, der i dag er i f.eks. dansk industri og formentlig også i en lang række distributionsselskaber på grund af manglende demokratisk struktur, vil man straks slå til og hermed forøge strømproduktionen på anlæg, som Danmark på andre måder politisk prøver at afskaffe.

Vi er efter min opfattelse ved et vendepunkt i dansk energipolitik. En af hjørnestenene, netadgangen, er ved at smuldre. Jeg står her med en tegning af konsekvenserne af elliberaliseringen. Det er en meget træt minister og nogle vindmøller, der bøjer sig. Jeg er stærkt nervøs for, at miljø- og energiministeren løber træt i kampen mod EU's liberalisering, og at det er vindmøllerne, der må bøje sig. Jeg vil derfor overrække ministeren denne tegning, og jeg håber, at det forbliver en karikatur.

Det skal heller ikke forstås sådan, at det er ondt ment. Jeg vil selvfølgelig stadig væk sammen med Enhedslisten gøre, hvad jeg kan for, at vi skal forsvare den vedvarende energi. Men vi mener, at en elliberalisering faktisk vil koste vedvarende energi. Og jeg håber, at ministeren i ny og næ vil kigge på tegningen og huske, hvad det var, vi sagde i dag.

Lisbeth Arbøl (CD):
Da det i forvejen som bekendt bl.a. er bestemt af Konkurrencerådet, at Danmark principielt skal være åbent for konkurrence med hensyn til elforsyningen, er det væsentligt at sikre, at overgangen til denne for elsektoren nye situation gennemføres med opmærksomhed på og med hensyntagen til de energipolitiske forpligtelser, som sektoren allerede har.

Åbningen for stigende konkurrence, som også ses i det øvrige Norden og EU, sikres via lovforslaget gradvis gennemførelse og regulering med fastslåen af, at miljøbeskyttelse, miljøvenlig el, forsyningssikkerhed og beskyttelse af forbrugerne er elselskabets forpligtelse.

Så CD anbefaler regeringens forslag til lov om ændring af lov om elforsynings afbalancerede indførelse af konkurrence i elsektoren til positiv viderebehandling i udvalget.

Hermed har CD så også tilkendegivet, at CD afviser Enhedslistens forslag. Regeringens lovforslag tager tilstrækkelige hensyn til bl.a. miljø og forsyningssikkerhed.

Ole Donner (DF):
Dansk Folkeparti er positiv over for, at lovforslag nr. L 239 er blevet fremsat. Det er jo en svag påbegyndelse af en liberalisering og en svag påbegyndelse af at bryde de forskellige monopoler, der ligger.

Vi mener dog stadig, at lovforslaget er alt for bureaukratisk, og vi mener, at det vil forhale den liberalisering, der burde finde sted. Dermed har jeg også sagt, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte Enhedslistens forslag, selv om det jo er rene ord for pengene. Dér kan ministeren jo begrænse og bestemme, hvem der kan og må ind- og udføre elektricitet.

Vi vil rose Enhedslisten for den klare formulering af, hvad det er, man vil politisk, i stedet for at fremsætte noget, som ministeren jo gør her, hvor man lader, som om det er en påbegyndende liberalisering, og så er det det ikke alligevel.

Vi frygter også alle de bemyndigelser, der bliver givet til ministeren i dette lovforslag, og vi er meget spændt på at se de reaktioner, der må komme udefra, de deputationer, der må komme, og på den udvalgsbehandling, som nu skal til at finde sted. Vi mener, at der er alt for stramme grænser. Vi er uenige i den grænse, der er

sat med GigaWatt-timerne. Det er for os at se, som om regeringen ikke rigtig går ind for liberalisering. Men det er dog et skridt i den rigtige retning, så vi er forholdsvis positive over for lovforslaget.

Formanden:
Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 236, hr. Bent Hindrup Andersen, har ordet.

Bent Hindrup Andersen (EL):
Jeg vil starte med at sige tak for kommentarerne fra Fremskridtspartiet, fra Dansk Folkeparti, fra Venstre og fra De Konservative. Det er jo egentlig den bedste kommentar, der er kommet, for den siger jo, hvad hele drejer sig om: Er det en liberalisering eller ej?

Det har været en klar melding fra alle de partier, at de selvfølgelig ikke kan støtte Enhedslistens forslag, som jo netop går ud på at bevare den situation, vi har i dag, fordi de ønsker en liberalisering. Specielt fik jeg jo ros af hr. Ole Donner for at sige, hvad vi mente, så klart, at alle kunne forstå det.

Venstre brugte al sin taletid på at kritisere regeringens forslag for ikke at være liberalt nok, så jeg var lige ved at tage det til indtægt for, at hr. Peter Hansen-Nord kunne støtte mit forslag, men det er jo blevet korrigeret senere.

Det, vi gerne har villet med vort lovforslag, er at understrege, at man kan godt løse den aktuelle situation, der er opstået, efter at der er blevet taget en stilling i Konkurrencerådet, og som gør, at der ingen tvivl er om, at med den lovgivning, der er i dag, er der netadgang for alle, der vil gå ind og handle el. Derfor er der brug for et initiativ. Det er vi helt enige i.

Ministerens kommentar til vores forslag var også positiv; det noterede jeg mig da. Ministeren hævdede selv, at regeringens forslag var et flot forhandlingsresultat, og det vil jeg heller ikke afvise i den udstrækning, at man forhandler inden for det mandat, der går ud på at se, hvad man kan få ud af EU. Det vil jeg ikke kunne afvise. Vi underkender ikke ministerens evne til at forhandle, men sådan som det nu ser ud med de meldinger, der er, kan jeg forstå, at alle undtagen SF og regeringen ønsker denne liberalisering. Det er så nok det, der vil foregå i de forhandlinger, der formodes at måtte finde sted blandt dem, der støtter forslaget, altså forhandlinger om øget liberalisering.

Dér vil jeg da så sige til ministeren, at hvis man nu skulle løbe sur i det, er der jo et andet forslag, som man kan vende tilbage til. Og så vil jeg sådan set ikke drille ministeren så meget med de svinkeærinder, som ministeren så har gjort i højre side af salen; det skal jeg nok afholde mig fra.

Jeg synes, det er en klar politik, der er på tale her, men der er som sagt et alternativ, hvis vejen med V og K og Fremskridtspartiet synes for lang og ufremkommelig.

Hr. Erik Mortensen fra Socialdemokratiet sagde noget, jeg ikke forstod. Det var, at vi sidder Konkurrencerådets beslutning overhørig. Det mener jeg ikke er rigtigt. Det er jo netop det, vi ikke gør ved at gå ind og lave en lovgivning, der gør, at Konkurrencerådets beslutning bliver tilsidesat. Jeg tror, alle er enige om, at det er det, der er det klare formål med vores lovforslag. Så den kommentar forstod jeg ikke, men jeg kunne også høre, at ministeren hældede i samme retning.

Fru Anni Svanholt fra SF startede med at sige, at man er mod liberaliseringen, og kom så med nogle udmærkede argumenter for, at man er imod den. Så siger man, at man støtter det nok alligevel, for det er en lidt mindre liberalisering end den, der ellers muligvis vil komme lidt senere. Og så begynder fru Anni Svanholt at argumentere for, at der er måske nok lidt usikkerhed i regeringens forslag om, hvad det vil egentlig betyde, når man begynder at kunne handle hen over grænserne.

Jamen det vil jo betyde, at der sker en liberalisering, og det vil jo betyde, at vi ikke længere kan stille krav til den energi, vi importerer: Hvordan er den produceret og under hvilke forhold? Og der vil også ligge det samlede pres for – som også nævnt af Venstre og De Konservative – at udbygge dette her med, at kraftværkerne selvfølgelig også skal have en chance for at konkurrere på de områder her. Det vil sige, at det bliver prisen på energien, der bliver det dominerende, og ikke, hvordan man har produceret energien.

Med hensyn til det, som fru Anni Svanholt sagde: Hvem skal opsætte CO_2-målsætningerne og regnskaberne for det? Jamen det er der intet om. Det er jo frit. Det står der intet om i lovforslaget. Det er frit at importere strøm, og som jeg nævnte i mit indlæg, er det også sådan, at den strøm, vi i dag importerer i begrænset omfang fra Sverige, lige så godt kan være atomkraftstrøm som vandværkstrøm. Nu bliver det bare meget mere udbredt, når det bliver et frit, liberaliseret elmarked. Så fru Anni Svanholts

bekymringer om det kunne jo gøre, at man så vendte tilbage til det forslag, som vi har fremsat.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Jeg synes, at hr. Bent Hindrup Andersen har hørt ualmindelig dårligt efter. Det kunne jo være, at hr. Bent Hindrup Andersen var optaget af andre ting, så han ikke hørte efter, hvad det var, jeg sagde.

Jeg sagde højt og tydeligt og med klar stemmeføring, at vi overhovedet ikke ønsker nogen som helst form for liberalisering. Så er det altså bare for meget, hr. Bent Hindrup Andersen, at skyde mig det i skoene, at vi går ind for liberalisering.

Det blev klart tilkendegivet, at vi tager afstand fra det, men vi ser realiteterne i øjnene, som forholdene er, og det synes jeg ikke at Enhedslisten gør. Det er klart, at man umiddelbart kan ændre lovgivningen og dermed sætte et stop for en liberalisering, og man kan måske også dermed sige, at den virksomhed, som vil kunne få mulighed for at gå på markedet, ikke kan gå på markedet.

Men det er jo en stakket frist, som kortene ligger i øjeblikket, og det, Enhedslisten gør med dette forslag, er, at man bare sætter sig hen og afventer, hvad der så i øvrigt vil ske. Vi er meget mere indstillet på, at vi nu går ind og påvirker dette forslag maksimalt. Og jeg synes, at Enhedslisten skulle bruge deres kræfter konstruktivt og aktivt sammen med os på at få gjort forslaget her rigtig godt og arbejde på det.

Så håber jeg egentlig også, at Enhedslisten bemærkede, hvad jeg afslutningsvis sagde: at vores endelige stillingtagen i øvrigt vil afhænge fuldstændig af udvalgsarbejdet og forhandlingerne. Vi har altså ikke på forhånd sagt ja til forslaget, så jeg håber da, at Enhedslisten vil bruge kræfterne her sammen med os aktivt og konstruktivt på at få strammet dette forslag op i den retning, vi ønsker det.

Bent Hindrup Andersen (EL):

Nu kan vi jo se i Folketingets forhandlinger, om jeg har husket forkert eller sagt forkert, men jeg vil da i hvert fald gerne understrege, at det, der ligger i mine synspunkter, er, at SF ved fru Anni Svanholt markerer, at de er imod liberaliseringen.

Der er ingen, der har været i tvivl om, at det her er et forslag til liberalisering i forhold til det forslag, vi har fremsat, hvor man, kan man sige, lukker hullet, som det hedder i det sprog.

Det, der så er den ny EU-politik i det her – og det er det, som vi gerne vil have frem på bordet – er, at hvis man nu forestiller sig, at der nok en dag kommer et eller andet direktiv – lad os tage nogle andre områder, der er nok et direktiv på vej om pesticider eller sådan noget – så skynder man sig at godkende nogle flere pesticider herhjemme for ikke at skulle godkende alle de pesticider, som et EU-direktiv påbyder. Det er den form for politik, som vi gerne vil have gjort op med.

Det andet, der ligger i det, er, at fru Anni Svanholt jo har så evig ret i, at når man laver en liberalisering, så er det utrolig vanskeligt at forsvare den vedvarende energi. Det regner jeg med vi er enige om. Så er det, at jeg ikke kan forstå det, for så må man i hvert fald sige, at når man laver en liberalisering, gør man det også utrolig usikkert for den vedvarende energi allerede fra den dag, vi laver loven.

Lad os så se på, hvad forløbet kunne være ved vores lovforslag. Hvis det nu bliver besluttet, eller hvis det nu viser sig, at fru Anni Svanholt heller ikke får de ting igennem i regeringens forslag – jeg kan forstå, at det ikke en blankocheck; det er i hvert fald ikke en opslutning om forslaget, som det ligger – og at der også sker det, at kravene fra Venstre og De Konservative for at gå med er en så voldsom liberalisering, at regeringen også får kolde fødder, så kunne vi jo komme tilbage til vores forslag.

Så vil det reelt betyde, at ved en gennemførelse af det skulle EU rejse sag over for os, og så vil vi komme i den samme hængesituation, som Frankrig er i, hvor man med en sag faktisk har blokeret for en EU-elliberalisering, som der ikke engang er tegn på at gennemføre. Der er ikke engang tegn på, at man vil gennemføre en EU-elliberalisering. Det er det, jeg ikke kan forstå: at man så går den vej og kommer EU i møde.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg vil starte med at sige tak til ordførerne for mange konstruktive indlæg under dette forslag. Det er klart, at synspunkterne ikke er ens. Der trækkes i forskellige retninger, men jeg synes, der trækkes på en meget lødig og meget kvalificeret måde, som gør, at jeg i hvert fald ser frem til et positivt udvalgsarbejde, hvor mange af de spørgsmål, som ordførerne har draget frem her i dag, kan blive afklaret.

En ting kan man imidlertid tydeligt se, og det er, at der tegner sig et meget bredt flertal for

regeringens forslag. Det er klart, at der er enkeltheder, vi kommer til at stemme om, og vi kommer til at afgøre, om der er flertal for det ene eller det andet synspunkt, men til sidst, når vi er færdige efter udvalgsarbejdet under formandens kyndige ledelse ved afslutningen af denne arbejdssession, altså inden grundlovsdag, så har vi et resultat, som et bredt flertal står bag. Det vil være regeringens bestræbelse, og vi vil i den forbindelse lytte til de synspunkter og de argumenter, der har været fremme.

I en række af indlæggene er det gået igen, at man uden videre går ud fra, at der i et åbent elmarked eller i et fælles elmarked i Europa vil blive tale om billigere el til de danske virksomheder og forbrugere. Det er et synspunkt, som jeg gerne vil advare imod. Det er ingenlunde sikkert, at liberaliseringen fører til lavere priser. Liberaliseringen i Norge har ikke ført til lavere priser. Liberaliseringen i Sverige har ikke ført til lavere priser. Sammenlægningen af det svenske og det norske marked har ikke ført til lavere priser. Jeg er i konstant kontakt med mine nordiske kolleger – vi har i det hele taget et fabelagtig godt samarbejde – og deres forventning er, at priserne vil stige.

Det er klart, at hvis der sker en egentlig integration af det nordiske elmarked med det europæiske elmarked og der i det nordiske elmarked ikke sker en svækkelse af elforbruget, så vil der være tale om en udligning af priserne mellem det nordiske og det europæiske; derom tror jeg ikke der hersker nogen tvivl.

Derfor har hr. Hansen-Nord naturligvis ret, når han siger, at det måske først og fremmest er det spørgsmål, Folketinget skal forholde sig til på sigt. Det bliver spørgsmålet, om vi her i landet vil opbygge en ekstra kapacitet med henblik på eksport af el.

Som flere ordførere har været inde på, er de danske elværker i stand til ud fra princippet om at hvile i sig selv og med alle de forpligtelser, de har af miljømæssig og samfundsmæssig karakter, at levere strøm, der er væsentlig billigere end den strøm, der leveres på anlæg, der svarer til de danske. Det er klart, at gamle norske og svenske vandkraftværker kan vi ikke konkurrere med, men i den prismæssige konkurrence med alle de kraftværker, der fungerer under samme betingelser som vores, står vi flot, ja, endda særdeles flot.

Det, der har været mit synspunkt, har været, at jeg tror, der kommer et fælles marked i Europa. Jeg tror, det ville være meget farligt – dér er jeg enig med fru Svanholt – hvis det bare blev åbnet op, uden at der blev taget hensyn til de samfundsmæssige investeringer, de samfundsmæssige hensyn, der er foretaget, og den miljømæssige målsætning, man har. Derfor har det været afgørende for mig i forhandlingerne ikke bare at sikre Danmark, men også de andre lande mulighed for at forfølge energipolitiske målsætninger af miljømæssig karakter.

Og jeg må med det samme sige til hr. Hindrup Andersen, at jeg slet ikke deler hans strategi, der hedder: Stop verden! Jeg vil af! Jeg vil have mit eget lille Albanien heroppe nordpå, hvor alt skal køre lukket i forhold til omverdenen! Det tror jeg ikke et øjeblik på er nogen klog strategi.

De mennesker, der bor i andre lande end i Danmark, er også fornuftige og er også optaget af miljømæssige synspunkter. Vi ved eksempelvis, at Frankrig har sat et meget spændende program i gang omkring vindkraft, vedvarende energi, og dér er det da vigtigt, at vi laver fælles regler, fælles færdselsregler, der gør det muligt at føre en aktiv miljøpolitik ikke bare i Danmark, men i alle landene i EU.

Det andet synspunkt, som jeg gerne vil fremføre, er, at jeg sætter pris på, at vi ikke tvinges til noget, men at vi selv går foran og præger udviklingen. Det har været min holdning både på miljø- og på energiområdet, når det drejer sig om EU, og det har hidtil også givet gode resultater.

Der er mange synspunkter i det, fru Eva Møller har sagt, som jeg gerne vil belyse nærmere under udvalgsarbejdet. Men hun og hr. Hansen-Nord – jeg tror også hr. Kim Behnke – har været inde på spørgsmålet om kablet og spurgt: Hvorfor er det med her?

Ja, det er jo naturligt, at det er med her, for det har Folketinget jo allerede taget stilling til. Det gjorde man under en borgerlig regering. Det var på daværende tidspunkt en klar aftale mellem den daværende regering og oppositionen. Det var i øvrigt også en aftale, der blev bakket op af såvel Elsam som Elkraft. Det er klart, at det skal sættes i værk på et tidspunkt, hvor det er fornuftigt og rentabelt, men beslutningen er taget. Det her er bare en kodificering af en beslutning, vi for længst har taget.

Og jeg ved i hvert fald, at Det Konservative Folkeparti og mit parti alle vore øvrige forskelle til trods har ét princip, som altid står fast: En aftale er en aftale. En aftale binder, og der er oven i købet indgået en aftale med en konserva-

tiv energiminister på det her punkt. Den kan jeg ikke forestille mig at man efterfølgende vil løbe fra.

Dertil kommer, som fru Svanholt og fru Gerner Nielsen med flere har påpeget, en række fordele. På lidt længere sigt kan vi igennem en bedre national planlægning af effektudbygning sikre, at man ikke udbygger i den ene del af riget, fordi der er mangel, samtidig med at man konstaterer, at der måske er overkapacitet i den anden del af riget, for Danmark er altså ikke større, end det godt kan tillades også elmæssigt at fungere som en helhed.

Jeg vil gerne til spørgsmålet om notifikationen sige, at under de foreløbige sonderinger – vi er jo allerede i kontakt med EU-myndighederne – var det vores indtryk, at man knap nok mente, at en notifkation var nødvendig. Det er imidlertid blevet til, at man alt andet lige foretrækker at få en notifikation, og det kan også være, det er en fordel for os selv at få slået fast, at disse forslag, vi her stiller, er i overensstemmelse med de kommende EU-regler og i overensstemmelse med Kommissionen. Det ville give os en øget styrke. Men jeg regner med, at det her vil gå meget lempeligt.

Når der ikke er nogen ikrafttrædelsesdato, hænger det alene sammen med, at vi først sætter tingene i kraft, når vi er færdige med notifikationen, hvis det er et formkrav, så der ligger ikke noget magtbrynde i det – lad det være sagt ligeud til fru Eva Møller. Men alle de andre spørgsmål, hun stillede, vil jeg meget gerne besvare under udvalgsarbejdet.

Så vil jeg sige, at jeg er næsten 100 pct. enig med fru Anni Svanholt i hendes indlæg og i hendes polemik med hr. Bent Hindrup Andersen, som jeg i øvrigt vil takke for kunstværket, men inden jeg svarer fru Anni Svanholt, vil jeg sige til hr. Bent Hindrup Andersen, at det er stærkt for mig at skulle høre på, at vi fuldstændig har svigtet den vedvarende energi i Danmark.

Med den energiplan, vi netop har lagt frem, som en række af pionererne på området har kaldt epokegørende – jeg henviser her f.eks. til Niels I. Meyer – som er den mest perspektivrige plan, hvor vi baserer os på en målsætning, der hedder 35 pct. vedvarende energi efter den første fjerdedel af det næste århundrede, og som vi altså fremlægger sammen med dette lovforslag, undrer det mig, at hr. Bent Hindrup Andersen virkelig kan finde støtte for, at vi skulle tvinges til den vedvarende energi!

Tværtimod: Vi tror, det er helt afgørende både for Danmark, for Europa og for hele verden, at de vedvarende energikilder udnyttes mere effektivt i fremtiden, og vi tror også, der er en masse erhvervsmæssige økonomiske fordele forbundet med at satse på både decentral kraftvarme, som fru Anni Svanholt fremhævede det, på almindelig kraftvarme og på vedvarende energi, især hvis det sker samtidig med, at vi hele tiden sørger for en så høj energieffektivitet som overhovedet muligt, altså så effektiv udnyttelse af energiressourcerne som overhovedet muligt.

Fru Anni Svanholt nævnte en række forhold, som jeg tror vi kan dække ind undervejs i udvalgsarbejdet. Jeg vil gerne give hende et positivt tilsagn om, at vi forholder os konstruktivt til de forudsætninger, hun stiller op.

Det er rigtigt, at jeg blev overrasket over hr. Kim Behnkes indlæg, men jeg er før blevet overrasket af hr. Kim Behnkes indlæg, når de pludselig antager saglig karakter. Det blev jeg altså også ved denne lejlighed. Jeg synes, det var et meget tænksomt indlæg, selv om hans og mit udgangspunkt jo ikke faldt sammen undervejs.

Jeg er på ét punkt fuldstændig enig med hr. Kim Behnke, nemlig i den positive vurdering af de danske elselskaber. Vi har jo også lagt op til, at den positive linje kan blive fortsat, at vi fortsætter med forbrugerejet, og at vi fortsætter med hvile i sig selv-princippet, som jo sikrer – det kan man jo se af erfaringen – at vi får strøm til meget billige priser i Danmark, og som også sikrer, at hvis der bliver tale om en konkurrence på det europæiske marked, så står vi med et af de danske forbrugere fuldt betalt produktionsapparat, så vi skal ikke slæbe rundt på en stor gældsbyrde. Det er jo også en af årsagerne til, at vi ikke skal have udsalg af danske energiressourcer, for det er netop de danske forbrugeres ejendom. De har betalt for det, og de skal ikke efterfølgende slæbe rundt på en stor spekulationsgæld i den forbindelse.

Jeg synes ikke, hr. Kim Behnke har ret i sine negative vurderinger af de store elselskabers bekymringer. Jeg deler et langt stykke ad vejen deres bekymring, men jeg mener, det er den rigtige strategi, vi har valgt i denne situation. Det ville være som at springe ud fra Rundetårn at følge hr. Bent Hindrup Andersen her.

Selv om vi har de samme motiver osv., så er jeg nødt til at sige til hr. Bent Hindrup Andersen, som jeg håber jeg stadig kan bevare et godt og fortroligt forhold til, at det er dødsruten; det

er dødsruten at gå ud med et forslag, man ved er flagrant i modstrid med hele det arbejde, som Folketingets flertal i øvrigt har støttet, om et fælles elmarked i Europa. Det er en ren chancesejlads, når det drejer sig om at varetage hensynet til vedvarende energi, kraftvarme osv., at vælge hr. Bent Hindrup Andersens løsning.

Hvis der overhovedet ikke var alle disse ting, så indrømmer jeg, at det kunne være et fornuftigt svar på den beslutning, der blev truffet i Konkurrencerådet. Men når vi ved, at alt dette sker, og når vi har haft held til på en god måde at præge det fælles forhandlingsresultat i Europa, så ville det være utrolig risikabelt at vælge den vej, som hr. Bent Hindrup Andersen har anbefalet os at slå ind på. Og når dét ikke forstyrrer min nattesøvn mere, er det, fordi hr. Bent Hindrup Andersen står helt alene med det synspunkt, som han har forfægtet her i dag.

(Kort bemærkning).

Bent Hindrup Andersen (EL):

Det er selvfølgelig ministerens kommentar, der får mig herop. For det første vil jeg gerne sige, at hvis nu ministeren skulle få problemer med V og K og de løber fra en aftale – jeg tænker her på den faste elkabelforbindelse over Storebælt – så støtter vi den selvfølgelig. Der vil altså være et solidt flertal for den, hvis der skulle være problemer.

Jeg vil også gerne sige, at når det drejer sig om den vedvarende energi, så påstår jeg jo ikke, at ministeren bekæmper den vedvarende energi. Jeg sætter meget pris på ministerens indsats, når det drejer sig om støtte og udvikling af den vedvarende energi. Det er ministeren også godt klar over. Det, jeg siger her, er, at en liberalisering, en elliberalisering vil koste vedvarende energi.

Jeg vil gerne komme med nogle eksempler. Ministeren vil jo lige så gerne som jeg have store havbaserede vindmøller. Jeg er ikke i tvivl om, at de kommer nedad i pris. Men der er for at sætte det på spidsen et godt stykke vej til, at det prismæssigt kan konkurrere med fransk atomkraft eller med billig kulproduceret energi produceret andre steder end i Danmark og i anlæg, der ikke skal opfylde de miljøkrav, som vi har herhjemme.

Det, der er min bekymring i forhold til den vedvarende energi, er, at den kommer ud i en utilsigtet hård konkurrence. Den er i en hård konkurrence i forvejen, men den bliver utilsigtet hård, når man får en elliberalisering, hvor der ingen krav er til, at de andre lande, der sælger og producerer strøm, skal opfylde nogle af de kriterier, vi stiller til energiproduktionen herhjemme. Det er dét, der er min pointe.

Så vil jeg gerne sige, at når vi fremsætter forslaget, er det jo, fordi vi faktisk mener, at det også er en reel mulighed at gå den vej. Jeg har i hvert fald også hørt ministeren sige, at han ville gå den vej, når det var andre spørgsmål, der virkelig var på kanten, f.eks. hvis EU begynder at forbyde os at forbyde de pesticider, vi har forbudt, og der er jo nogen, der vil hævde, at ministeren kører på dødsruten i øjeblikket ved at forbyde en masse pesticider. Det synes jeg ikke. Det synes jeg er utrolig vigtigt. Det er en meget vigtigt taktik. Men vi kommer ud i et problem, når EU begynder at ophæve vores forbud. Det er ikke nogen dødsrute, som vi begiver os ud på. Tværtimod.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Bare en enkelt kort bemærkning til ministeren, selv om jeg har vanskeligt ved det, fordi jeg nu er i den situation, at jeg er både enig og uenig med ministeren om det samme emne, og det er jo en vanskelig ting.

Det står i min ordførertale, og jeg fulgte den da sådan nogenlunde, så jeg er ganske sikker på, at jeg også i første omgang, da vi talte om den faste Storebæltsforbindelse på elområdet, sagde, at jeg blankt indrømmer, at ministeren har den bemyndigelse i forvejen. Og det er selvfølgelig på dette punkt som på alle punkter således, at Det Konservative Folkeparti ikke løber fra en indgået aftale.

Så vi ved, at ministeren har bemyndigelsen. Vi kan så i dag ærgre os over, at det er sådan, men det er fortidens synder, eller hvad det nu hedder. Ministeren *har* den bemyndigelse.

Så, så langt er vi enige, men vi er ikke enige i, at det er en god idé at udmønte bemyndigelsen lige nu, men hvis ministeren vil udmønte bemyndigelsen, ja, så er der ikke noget at gøre ved det; det må vi acceptere, men det får os ikke til at synes, det er en god idé. Vi mener, at det økonomisk set er en dårlig idé at lave den faste forbindelse over Storebælt lige nu. Det var dét, jeg gav udtryk i mit første indlæg, og som jeg nu gentager. Jeg er ganske sikker på, at ministeren ved at nærlæse ordførertalen fra første omgang vil se, at det forholdt sig således.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Jeg var glad for fru Eva Møllers sidste indlæg. Jeg kan kun sige til fru Eva Møller, for at vi nu kan have den rette sprogbrug klar, at Folketinget har truffet sin beslutning, men Folketinget har ikke givet sin bemyndigelse. Det er derfor, vi er nødt til at indføje bemyndigelsen her i loven. Men det er altså kun en konsekvens af den beslutning, vi har truffet.

Jeg har ikke sagt, at fordi jeg får bemyndigelsen nu, så skal den udnyttes lige netop nu. Jeg har – det var i går eller i forgårs – oversendt en meget sagkyndig redegørelse for Storebæltsforbindelsen til Folketingets Energipolitiske Udvalg, der viser, hvornår den er fordelagtig. Og det er klart, at vi selvfølgelig vil lade os præge af den, inden den iværksættes. Men det er da rigtigt, at man, nu hvor lejlighed byder sig, indføjer den bemyndigelse, som Folketinget allerede har truffet beslutning om skulle gives til energiministeren, i selve loven.

Så vil jeg sige til hr. Hindrup Andersen, at jeg tror, at når vi kommer til udvalgsarbejdet, så vil en række af de bekymringer, han har, blive bortvejret, fordi vi netop vil lægge afgørende vægt på – det er jo det, der er det gode ved de fælleseuropæiske færdselsregler, frem for at det bare bliver en konkurrencesag og en domstolssag, og det er derfor, jeg er positiv over for færdselsregler i stedet for enkelte retsafgørelser – at man ikke bare kan indlægge miljøforpligtelsen i forbindelsen med public service obligation, som det hedder, altså de offentlige tjenester. Vi har fået defineret miljøet ind i dette og også, at det betyder, at man, hvis der er ekstra omkostninger i en periode, kan indregne disse i den nettarif, man tager.

Man må selvfølgelig ikke misbruge det, men man kan indregne de omkostninger, man har ved det, og så kan man give forrang i lastfordelingen på nettet til energi produceret ved f.eks. vedvarende energi. Det har vi fået ind, så det ikke bare gælder for Danmark, men for hele Europa. Det synes jeg ikke er noget helt dårligt resultat.

Jeg er ked af, at jeg hele tiden er nødt til selv at rose mig selv med forhandlingsresultatet, for jeg synes faktisk, at det er godt og kunne fortjene en bredere anerkendelse, men det er altså den sammenhæng, det skal ses i.

Så er det i øvrigt en misforståelse at tro, at fransk strøm er billigere end f.eks. den strøm, vi til sin tid vil frembringe på havmøllerne. Den franske strøm koster allerede i dag, så vidt jeg erindrer, over 40 øre, og vi er på forsøgsmøllerne ved Tunø Knob osv. nede på omkring 50 øre. På forsøgsmøllerne! Så der er ingen tvivl om, med de erfaringer vi hidtil har, at vi hurtigt vil kunne komme ned, tror jeg, i nærheden af 40 øre. Og så begynder vi jo at nærme os noget, som ikke bare er konkurrencedygtigt i forhold til den franske strøm eller den tyske strøm – så vil vi være konkurrencedygtige i forhold til dem – men også noget, der gradvis vil være konkurrencedygtigt ud fra rent økonomiske hensyn i forhold til den traditionelle danske kulkraftstrøm, som bliver frembragt.

Så jeg synes, der er nogle positive perspektiver. Der er ingen grund til at fortvivle. Tværtimod tror jeg, hvis vi gennemfører det her og får det accepteret og har det som ståsted i vores fortsatte forhandlinger i EU, så giver vi den vedvarende energi bedre betingelser, bedre færdselsregler, end hvis vi undlader at vedtage det.

(Kort bemærkning).
Eva Møller (KF):
Da jeg kunne forstå på ministeren, at han var ked af, at der ikke var andre, der roste ham, så vil jeg da gerne rose ministeren for det sidste svar, han gav til mig.

Nu skal vi jo være omhyggelige med sprogbrugen her som i alle andre sammenhænge, men jeg er da glad for, at ministeren præciserede, at når der skal træffes beslutninger om, hvornår den faste elforbindelse over Storebælt skal anlægges, så vil der også blive lagt vægt på de økonomiske synsvinkler.

Jeg har jo, som jeg mange gange tidligere har sagt, ministeren lumsk mistænkt for, at han i en lang række sammenhænge glemmer at tage de økonomiske aspekter med ind i sagen, og det er dét, vores bekymring i øjeblikket går på med hensyn til den faste elforbindelse. Vi mener ikke, at der lige nu er økonomi i det, men det kan vi jo så vende tilbage til. Jeg er i hvert fald glad for ministerens tilsagn om også at tage økonomiske aspekter ind i det. Dén ros skal ministeren have.

Formanden:
Er der flere, der vil rose ministeren? Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:
Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:
Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (23/4 96):
Udtræder: Peter Duetoft (CD)
Nyt medl.: Lisbeth Arbøl (CD)

Trafikudvalget (23/4 96):
Udtræder: Jette Gottlieb (EL)
Nyt medl.: Bruno Jerup (EL)

Det Politisk-Økonomiske Udvalg (23/4 96):
Udtræder: Kirsten Jacobsen (FP)
Nyt medl.: Kim Behnke (FP)

Boligudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Europaudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Nyt medl.: Bjørn Elmquist (RV)
Udtræder: Bjørn Elmquist (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV).

Forskningsudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Indfødsretsudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Nyt medl: Gunhild Husum (RV)

Kommunaludvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Kulturudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Retsudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Skatteudvalget (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Nyt medl.: Gunhild Husum (RV)

Nordisk Råd (23/4 96):
Udtræder Elisabeth Arnold (RV)
Ny stedf.: Gunhild Husum (RV)

Folketingets Økontaktudvalg (23/4 96):
Udtræder: Elisabeth Arnold (RV)
Nyt medl.: Gunhild Husum (RV)

Skatteudvalget (24/4 96):
Udtræder: Charlotte Antonsen (V)
Ny medl.: Kim Behnke (FP)
Udtræder: Kim Behnke (FP)
Ny stedf.: Charlotte Antonsen (V)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 25. april 1996, kl. 10.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.22